

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail:
cac@justice.md

Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355



CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-3673-196 № 14-D-2020

Dosar nr. 2a-3921/19
(2-17163539-02-2a-28102019)

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr.28, MD 2004

Prin prezenta, Curtea de Apel Chișinău, vă expediază spre examinare sesizarea înaintată de avocatul Sergiu Brânză în interesele societății cu răspundere limitată "Rudnic-Construct" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 330 alin. (2) Codul Muncii al RM, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Leonid Prepeșița împotriva societății cu răspundere limitată "Rudnic-Construct" cu privire la încasarea plăților salariale.

Anexe:

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (în original) – 21 file.

Copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2020 – 4 pag.

Vicepreședintele
Curții de Apel Chișinău



Nelea Budăi



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

*str. Alexandru Lăpușneanu nr.28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova*

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție

I - AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire: **RUSU**

2. Prenume **DORIN**

3. Funcția: **Director SRL"RUDNIC-CONSTRUCT"**

II - OBIECTUL SESIZĂRII

12.

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare exercitarea controlului constitutionalității sintagmei „din vina angajatorului”, conținute în art: 330 alin. (2) Codul muncii, care prevede:

*„ (2) În caz de reținere, **din vina angajatorului**, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0, 3 la sută din suma neplătită în termen.”*

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

La 26.02.2018, prin hotărârea judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Prepelița Leonid împotriva SRL "Rudnic-Construct", cu privire la încasarea salariului, cu dispunerea achitării, de către pârât, în beneficiul intimatului a salariului restant pentru perioada 15.04.2015-09.06.2016 în sumă de 63446 lei, penalității în mărime de 65159 lei și a cheltuielilor de judecată în cuantum de 3500 lei.

Prin aceeași hotărâre a fost dispusă achitarea de către SRL "Rudnic-Construct" în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 3963 lei 15 bani.

Concomitent, a fost aplicat sechestru pe mijloacele bănești de pe conturile bancare ce aparțin SRL "Rudnic-Construct", în limita sumei de 132105 lei.

Hotărârea nominalizată a fost atacată cu apel, fiind considerată drept una vădit contrară legii și pasibilă casării integrale la Curtea de Apel Chișinău, unde la moment se și află pe rol.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Potrivit prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii:

"În caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite

salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0, 3 la sută din suma neplătită în termen.”

Astfel, absolut evident aceste prevederi legale sunt contrare următoarelor deziderate ale Constituției:

Art. 1 alin. (3) (Statul Republica Moldova)

“Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Art. 20 (Accesul liber la justiție)

“(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Art. 4 (Drepturile și libertățile omului)

“(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Art. 7 (Constituția, Lege Supremă)

“Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Art. 16 (Egalitatea)

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Art. 21 (Presumția nevinovăției)

“Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Art. 26 alin. (1)-(2) (Dreptul la apărare)

“(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.”

Art. 115 alin. (1) (Instanțele judecătorești)

„Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.”

În opinia noastră, conținutul art. 330 Codul muncii prin sintagma: „din vina angajatorului,, poartă un caracter incert, neacordând justițiabilului un grad suficient de previzibilitate vizavi de **calitatea subiectului constatator al vinovăției angajatorului. Nu există nici certitudinea privitoare la momentul și modalitatea constatării vinovăției angajatorului (extrajudiciar-prin emiterea unui act al organului de control sau judiciar-prin hotărîrea instanței de judecată).**

Acest fapt generează fapte de aplicare diferită a legislației muncii de către instanțele de judecată, ceea ce constituie în sine o încălcare crasă a accesului la justiție.

Or, în conformitate cu dezideratele **art. 4 Codul muncii**, raporturile de muncă și alte raporturi legate nemijlocit de acestea sînt reglementate de **Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, și anume de: a) hotărîrile Parlamentului; b) decretele Președintelui Republicii Moldova; c) hotărîrile și**

dispozițiile Guvernului; d) actele referitoare la muncă emise de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, de alte autorități centrale de specialitate, în limita împuternicirilor delegate de Guvern; e) actele autorităților publice locale; f) actele normative la nivel de unitate; g) contractele colective de muncă și convențiile colective; precum și h) de tratatele, acordurile, convențiile și alte acte internaționale la care Republica Moldova este parte.

Iar în conformitate cu conținutul art. 351 Codul muncii, organe de jurisdicție a muncii sunt: a) comisiile de conciliere (organe extrajudiciare); b) instanțele de judecată.

Concomitent, potrivit prevederilor art. 4; 8; 11¹; 11²; 11³ ale Legii nr.140 din 10.05.2001 privind "Inspectoratul de Stat al Muncii":

În îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art. 3, **Inspectoratul de Stat al Muncii** are următoarele atribuții: a) monitorizează controlul de stat al respectării legislației cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, efectuat de inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale; b) ține și actualizează informația referitoare la autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale și la inspectorii de muncă din cadrul acestora; c) efectuează controlul de stat în domeniul respectării legislației cu privire la raporturile de muncă; d) participă, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, la elaborarea actelor normative, metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor, recomandărilor metodice cu privire la aplicarea prevederilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, pe care le aprobă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; e) după necesitate, prezintă Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale propuneri de modificare a actelor normative în domeniul raporturilor de muncă, al securității și sănătății în muncă; f) realizează activități de pregătire, instruire și informare în domeniul raporturilor de muncă a angajatorilor și a salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență; g) creează, întreține și actualizează permanent sistemul e-learning, precum și instruieste, prin intermediul acestuia, inspectorii de muncă, indiferent de instituția în care activează aceștia; h) organizează și efectuează, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale,

instruirea inițială și continuă a inspectorilor de muncă și verificarea cunoștințelor acestora la finele fiecărui curs de instruire, indiferent de instituția în care activează aceștia; i) asigură desfășurarea instruirilor inițiale și continue exclusiv prin intermediul sistemului e-learning; j) ține și actualizează informația privind activitățile de control în domeniul siguranței ocupaționale, întreprinse de autoritățile competente în acest domeniu, în baza rapoartelor prezentate de acestea; k) stochează informația cu privire la accidente de muncă constatate și cercetate de inspectorii de muncă în domeniul securității și sănătății în muncă; l) elaborează, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, raportul anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă; m) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

*Inspectoratul de Stat al Muncii este în drept: a) să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice centrale și locale, de la persoane juridice și fizice informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale; b) să constate contravenții și să încheie procese-verbale conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova. În exercițiul funcțiunii, inspectorul de muncă abilitat cu efectuarea controlului de stat în domeniul raporturilor de muncă, la prezentarea legitimației de serviciu, este în drept: a) să pătrundă liber, la orice oră din zi sau din noapte, fără informarea prealabilă a angajatorului, în locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producție; b) să solicite și să primească de la angajator actele și informațiile necesare controlului; c) să solicite și să primească, în limitele competenței, declarații de la angajatori și salariați; d) să ceară lichidarea imediată sau într-un anumit termen a abaterilor constatate de la dispozițiile actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor. f) să solicite retragerea de către autoritățile administrației publice competente a autorizației (licenței) de activitate a angajatorului pentru neexecutarea intenționată a prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor legislației muncii, stabilită în urma controalelor repetate. Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii are drept scop: **a) verificarea modului în care angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) respectă legislația muncii; b) acordarea ajutorului consultativ și metodologic angajatorului (persoanei care acționează în***

numele acestuia) în identificarea căilor de aplicare eficientă a legislației și de prevenire a încălcărilor, precum și de lichidare a încălcărilor în cazul constatării acestora; **c) sancționarea încălcărilor constatate.**

Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii se realizează conform legislației:

Controlul repetat poate fi efectuat la expirarea termenului stabilit în cadrul controlului anterior de inspectorul de muncă pentru lichidarea încălcărilor, executarea prescripțiilor și conformarea cu prevederile legale.

Controlul de fond și controlul tematic se desfășoară în conformitate cu Programul anual de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat de directorul Inspectoratului de Stat al Muncii după coordonarea cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Inspecțiile teritoriale de muncă desfășoară controlul de fond și controlul tematic conform planurilor trimestriale de activitate, elaborate în baza Programului anual de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii și aprobate de inspectorul-șeful inspecției teritoriale de muncă.

Controlul de fond și controlul tematic pot fi realizate și la solicitarea angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia), a salariatului sau a sindicatelor.

Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii se efectuează în baza delegației de control emise de: a) directorul Inspectoratului de Stat al Muncii; b) directorul adjunct al Inspectoratului de Stat al Muncii; c) șeful inspecției teritoriale de muncă; d) șeful adjunct al inspecției teritoriale de muncă. Controlul inopinat poate fi efectuat și din inițiativa inspectorului de muncă, fără dispoziția de control, urmînd ca inspectorul să informeze imediat despre aceasta una dintre persoanele menționate la alin.(1).

Inspectorul de muncă informează angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) despre prezența sa în unitate înainte de începerea controlului. Fac excepție cazurile în care inspectorul este informat prin sesizările scrise (inclusiv în variantă electronică) ale salariaților, partenerilor sociali sau ale instituțiilor și organizațiilor interesate, din care rezultă că angajatorul: a) încalcă legislația în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă; b) nu lichidează încălcările legislației în domeniul muncii,

securității și sănătății în muncă depistate în controalele anterioare; c) nu informează despre accidentele de muncă produse în unitate.

Inspectorul de muncă poate solicita angajatorului sau, în lipsa lui, persoanei care acționează în numele acestuia să-i acorde sprijin pentru: a) asigurarea prezentării documentelor necesare controlului; b) punerea la dispoziție a unui însoțitor pe durata desfășurării controlului la locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producție; c) punerea la dispoziție a unei încăperi de serviciu, a mijloacelor de comunicație și de transport în perimetrul unității supuse controlului.

Pe durata efectuării controlului, inspectorul de muncă se protejează de pericolele specifice unității supuse controlului. În caz de necesitate, inspectorul de muncă cere angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia) să-i acorde echipament individual de protecție și de lucru.

Durata controlului nu trebuie să depășească 3 zile lucrătoare. La necesitate, directorul Inspectorului de Stat al Muncii sau adjuncții săi pot prelungi durata acestuia.

La efectuarea controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, inspectorul de muncă verifică respectarea prevederilor legale referitoare la: a) contractul individual de muncă și contractul colectiv de muncă; b) timpul de muncă și timpul de odihnă; c) **retribuirea muncii**; d) normele de muncă; e) **garanțiile și compensațiile ce decurg din relațiile de muncă**; f) disciplina muncii; h) particularitățile de reglementare a muncii unor categorii de salariați; i) răspunderea materială potrivit legislației muncii; j) completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă; k) adaptarea rezonabilă a locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități; l) crearea sau rezervarea locurilor de muncă și ocuparea/angajarea în muncă a persoanelor cu dizabilități în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; m) prezentarea în adresa agențiilor teritoriale de ocupare a forței de muncă, de către angajatori, a rapoartelor despre locurile create și/sau rezervate în cadrul instituțiilor sale pentru persoanele cu dizabilități, precum și despre ocuparea acestor locuri de către persoanele cu dizabilități, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii se finalizează cu întocmirea de către

inspectorul de muncă a unui proces-verbal de control. În procesul-verbal, inspectorul de muncă consemnează succint esența încălcării constatate, indică prevederile actelor legislative și ale altor acte normative încălcate și dispune conformarea imediată sau, după caz, într-un termen rezonabil cu prevederile legale.

Procesul-verbal de control se întocmește în două exemplare. Fiecare exemplar are înscris numărul de ordine din registrul de evidență a proceselor-verbale de control. Registrele de evidență a proceselor-verbale de control se țin de inspecția teritorială de muncă și de aparatul Inspectoratului de Stat al Muncii. Fiecare exemplar al procesului-verbal de control este semnat de inspectorul de muncă care l-a întocmit, de angajator (persoana care acționează în numele acestuia) și de reprezentantul sindicatului sau al salariaților din unitate. Un exemplar al procesului-verbal de control se păstrează la inspecția teritorială de muncă sau la Inspectoratul de Stat al Muncii, iar celălalt – la unitate. Dacă angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) refuză să semneze procesul-verbal de control, inspectorul de muncă consemnează refuzul în procesul-verbal, pe care îl expediază prin poștă, printr-o scrisoare cu aviz de recepție, în adresa unității.

Pentru confirmarea încălcărilor constatate, inspectorul de muncă poate anexa la procesul-verbal de control copii sau extrase de pe instrucțiuni, înscrisuri, registre, explicații, schițe, scheme, fotografii etc. autentificate de angajator (persoana care acționează în numele acestuia).

Dacă stabilește un termen pentru conformarea cu prevederile legale, inspectorul de muncă cere angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia) să informeze, la expirarea termenului indicat, inspecția teritorială de muncă sau Inspectoratul de Stat al Muncii despre înlăturarea încălcărilor consemnate în procesul-verbal de control.

Dacă în cadrul controlului nu se constată încălcări, inspectorul de muncă consemnează în procesul-verbal de control respectarea actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii.

Concomitent, potrivit prevederilor art. 10; 14; 32; 55; 57; 393; 399 și 409 Codul contravențional:

Constituie **contravenție** fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, **săvârșită cu vinovăție**, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este **pasibilă de sancțiune contravențională**.

Contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență.

Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenție a contravenției, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea sancțiunii contravenționale și care nu erau cuprinse de intenția persoanei care a săvârșit-o, răspunderea contravențională pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deși trebuia și putea să le prevadă. În consecință, contravenția se consideră intenționată.

Sanctiunea contravențională este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție.

Încălcarea legislației muncii, manifestată prin: a) nerespectarea de către angajator a duratei normale a timpului de muncă; b) atragerea la muncă suplimentară, în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare în lipsa acordului scris al salariatului; c) refuzul angajatorului de a acorda pauze suplimentare pentru alimentarea copilului; d) refuzul angajatorului de a acorda concedii anuale de odihnă potrivit modului stabilit de lege; e) refuzul

angajatorului de a acorda concedii sociale, de studii, garantate de lege; **f) efectuarea reținerilor neîntemeiate din salariu; g) neacordarea garanțiilor și a compensațiilor prevăzute de lege; h) refuzul angajatorului de a elibera certificatul cu privire la muncă și salariu, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.**

Aceleași încălcări săvârșite asupra minorului se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Încălcarea legislației muncii, manifestată prin: **a) prestarea muncii de către o persoană fără a avea încheiat un contract individual de munca în formă scrisă; b) stabilirea și achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat sau stabilit prin contractul colectiv/convenția de muncă; c) neretriuirea muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare și/sau a muncii de noapte; d) neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăților de compensare, inclusiv a premiilor prevăzute de lege, de regulamentele aprobate de angajator, de contractul colectiv/convenția de muncă, de contractul individual de muncă, se sancționează cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 260 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.**

Încălcarea intenționată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata salariilor, precum și pentru efectuarea altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Încălcarea intenționată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata pensiilor, burselor, indemnizațiilor, precum și pentru efectuarea altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație, se sancționează cu

amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 66 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 132 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Sînt competente să soluționeze cauzele contravenționale: a) instanța de judecată; b) procurorul; c) comisia administrativă; d) **agentul constator (organele de specialitate specificate la art. 400–423¹²).**

Cauzele contravenționale aflate în competența autorităților prevăzute la alin. (1) se soluționează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvîrșită contravenția. În cazul contravenției continue sau prelungite, cauza se soluționează de către autoritatea în a cărei rază teritorială s-a consumat ori a fost curmată contravenția.

În cazul în care există mai mult de un act de constatare, examinare sau soluționare, efecte juridice va produce actul care primul a fost întocmit.

Cauza contravențională se soluționează de agentul constator în a cărui rază teritorială a fost săvîrșită contravenția. Acesta poate aplica sancțiunile prevăzute în partea specială a cărții a doua în limitele competenței și numai în exercițiul funcțiunii.

Agentul constator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sînt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor.

Contravențiile prevăzute la art.55–55², 56–61 art.272¹ alin.(3) și art.349 alin.(1) se constată de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Contravențiile prevăzute la art.349 alin.(1) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale directorul Inspectoratului de Stat al Muncii și adjuncții lui, șefii inspecțiilor teritoriale de muncă și adjuncții lor, inspectorii de muncă.

Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

O asemenea stare de lucruri privează apriori persoana de dreptul la un proces echitabil.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

1. *Exercitarea controlului constitutionalității sintagmei „din vina angajatorului”, conținute în art: 330 alin. (2) Codul muncii, care prevede:*
„ (2) În caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.”

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării nu avem.

VII – LISTA DOCUMENTELOR

17.

1.Hotărârea, din 26.02.2018 a, judecătorei Chişinău (sediul Buiucani)

VIII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: **Chișinău, Moldova**

Data: **13.02.2020**

D. Rusu

Dorin Rusu



Sergiu Brînză
Avocat

Dosarul nr. 2a-3921/2019

(2-17163539-02-2a-28102019)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani, judecător Larisa Lavric)

ÎNCHEIERE

13 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul:	Nelea Budăi
Judecătorii:	Ion Muruianu și Ala Malîi
Grefier:	Elena Fortuna
Interpret:	Diana Guzun

examinând în ședință publică cererea înaintată de avocatul Sergiu Brînză în interesele societății cu răspundere limitată "Rudnic-Construct" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii și sesizarea Curții Constituționale, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Leonid Prepelița împotriva societății cu răspundere limitată "Rudnic-Construct" cu privire la încasarea plăților salariale,

c o n s t a t ă :

La data de 03 mai 2017, Leonid Prepelița a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Rudnic-Construct" cu privire la încasarea plăților salariale, cerere pe care reclamantul a concretizat-o pe parcursul examinării cauzei (f.d.4-5; 25-26; 43-44).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 februarie 2018, s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Leonid Prepelița. S-a încasat de la SRL "Rudnic-Construct", în beneficiul lui Leonid Prepelița salariul neachitat pentru perioada 15 aprilie 2015 – 09 iunie 2016 în mărime de 63446 lei, penalitatea în mărime de 65159 lei și cheltuielile de judecată compuse din cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3500 lei, iar în total s-a încasat 132105 lei. S-a aplicat sechestrul pe mijloacele bănești de pe conturile bancare ce aparțin SRL "Rudnic-Construct", în limita sumei de 132105 lei. S-a încasat de la SRL "Rudnic-Construct" în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3963,15 lei (f.d.70; 76-80).

La 28 martie 2018 și la 21 noiembrie 2019, avocatul Sergiu Brînză în interesele SRL "Rudnic-Construct", a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 februarie 2018, emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Leonid Prepelița să fie respinsă integral, compensarea cheltuielilor de judecată și

anularea măsurilor de asigurare a acțiunii dispuse de către instanța de fond (f.d.74-75; 93-98).

La data de 05 decembrie 2019, avocatul Vasile Ceclu în interesele lui Leonid Prepelița a depus o cerere de majorare a cuantumului pretențiilor acțiunii, în temeiul prevederilor art.60 alin. (3) Cod de procedură civilă, solicitând încasarea plății suplimentare pentru fiecare zi de întârziere din suma neplătită în termen, care constituie 277448 lei (f.d.115-116).

În ședința instanței de apel din 13 februarie 2020, avocatul Sergiu Brînză în interesele SRL "Rudnic-Construct" a înaintat o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, solicitând admiterea cererii, expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate împreună cu toate materialele cauzei civile spre examinare Curții Constituționale, având ca obiect prevederile art. 330 alin. (2) Codul muncii și suspendarea examinării cauzei în ordine de apel până la soluționarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională (f.d.147-150).

În motivarea cererii depuse, autorul cererii a indicat că consideră neconstituțională sintagma "din vina angajatorului" conținută în art. 330 alin. (2) Codul muncii, care prevede că în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen și care urmează a fi aplicată la examinarea cauzei civile date de către instanța de apel.

Consideră că la caz sunt îndeplinite toate condițiile de ridicare a excepției de neconstituționalitate prevăzute în paragraful 80 al hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016.

Intimatul Leonid Prepelița și reprezentantul acestuia avocatul Vladimir Curmeli, în ședința instanței de apel au solicitat respingerea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, ca fiind neîntemeiată.

Audiind opinia intimatului și a reprezentaților părților, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră necesar de a admite cererea înaintată de avocatul Sergiu Brînză în interesele SRL "Rudnic-Construct" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la

verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Conform art. 135 alin. (1) lit.a) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit pct. 82 și 83 din Hotărârea Curții Constituționale pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (Sesizarea nr. 55b/2015), Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Raportând dispozițiile legale și statuările Curții Constituționale expuse mai sus la circumstanțele speței, Colegiul civil conchide că cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și de sesizare a Curții Constituționale înaintată de avocatul Sergiu Brînză în interesele SRL "Rudnic-Construct", se încadrează în prevederile art. 12¹ Cod de procedură civilă, întrucât obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție – fiind o prevedere legală (art.330 alin. (2) Codul muncii); excepția este ridicată de către avocatul Sergiu Brînză în interesele SRL "Rudnic-Construct" – care deține calitate de apelant în speță; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, în circumstanțele enunțate, Colegiul civil consideră că cererea înaintată de avocatul Sergiu Brînză în interesele SRL "Rudnic-Construct" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii și sesizarea Curții Constituționale este pasibilă admiterii.

Subsidiar, instanța de apel reține statuările Curții Constituționale expuse în pct. 81 al Hotărârea pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (Sesizarea nr. 55b/2015), potrivit cărora Curtea a reținut că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Așadar, Colegiul civil consideră necesar de a suspenda examinarea cauzei civile date în ordine de apel, până la soluționarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională.

În conformitate cu prevederile art. 12¹, art.269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d i s p u n e :

Se admite cererea înaintată de avocatul Sergiu Brînză în interesele societății cu răspundere limitată "Rudnic-Construct" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii și sesizarea Curții Constituționale, cu expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate și a cauzei civile în adresa Curții Constituționale.

Se suspendă procesul în ordine de apel, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Leonid Prepelița împotriva societății cu răspundere limitată "Rudnic-Construct" cu privire la încasarea plăților salariale, până la soluționarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională.

Încheierea în partea suspendării procesului poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție prin intermediul Curții de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la comunicare, iar în partea ridicării excepției de neconstituționalitate nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
Judecătorul:

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu

Ala Malîi

